

MAAILMAN Historia

SAGA
EGMONT

NATSIEN NOUSU JA TUHO

MAAILMAN

Historia

 SAGA
EGMONT

Maailman historia

Natsien nousu ja tuho

SAGA Egmont

Natsien nousu ja tuho

Copyright © 2019, 2020 Maailman Historia and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726383409

1. e-book edition, 2020

Format: EPUB 2.0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

SAGA Egmont www.saga-books.com – a part of Egmont,
www.egmont.com

Natsien nousu ja tuho

Toista maailmansotaa on kuvattu enemmän kuin mitään muuta historian tapahtumaa. Tuhannet kirjat, artikkelit ja dokumenttielokuvat kertovat sodan kauhuista, taistelujen strategioista ja myös historian julmimman sodan sankareista. Silti historioitsijoilla on lukuisia kysymyksiä, joihin he yhä etsivät vastausta. Vuosien kuluessa myös toiseen maailmansotaan liittyvät myytit nousevat otsikoihin kerta toisensa jälkeen.

Kuoliko Hitler todella bunkkerissaan vai ehtikö hän paeta Etelä-Amerikkaan? Lojuuko holokaustin uhreilta varastettu kulta yhä jossain kaivoskuilussa Itä-Euroopassa? Ja mitkä seikat nostivat natsit valtaan, nostattivat juutalaisvihan ja loivat unelman Saksan suurvallasta? Tässä kirjassa etsimme vastauksia muun muassa näihin kysymyksiin.

Mielenkiintoisia lukuhetkiä!

1. Mitä hitlerille tapahtui?

Saksa ilmoitti 1. toukokuuta 1945 virallisesti, että Hitler oli kuollut. Sen jälkeen hänen maalliset jäännöksensä poltettiin tunnistamattomiksi. Siitä lähtien on kiertänyt huhuja ja teorioita, joiden mukaan natsijohtaja ei kuollutkaan vaan pakeni sodan viimeisinä tunteina turvaan kauas Saksasta.

Edes optimistisimmat saksalaiset eivät enää uskoneet, että natseilla olisi mitään mahdollisuutta voittaa sotaa – ei edes Führer itse, joka oli historian pahimman sotapainajaisen alkuunpanija.

Liittoutuneet vyöryivät Saksan halki, ja Stalinin puna-armeija piiritti rautaisella otteella Berliiniä, missä Hitler oli linnoittautunut maanalaiseen bunkkeriin. Kranaatteja satoi Saksan pääkaupunkiin, mutta myöhään illalla 27. huhtikuuta 1945 pommitus tuntui vain pienenä tärinänä Führerin toimistossa noin kymmenen metrin syvyydessä maan alla.

Työhuoneessaan Hitler tuijotti tyhjin katsein eteensä ja tappiota silmiin. Ihmeaseet, joiden oli odotettu kääntävän tappiot voitoiksi, eivät olleet täyttäneet niille asetettuja odotuksia, ja Hitlerin ennen niin uljas valtakunta oli tyhjän päällä. Kaupunki oli raunioina, laukausten ryöpyt kaikuivat kaduilla, ja oli enää päivistä tai tunteista kiinni, milloin neuvostojoukot tunkeutuisivat bunkkeriin Führerin kimppuun.

Selkä seinää vasten Hitlerillä oli kolme vaihtoehtoa: Hän voisi antautua viholliselle, mikä oli sietämätön ajatus ja pahin mahdollinen nöyryytys miehelle, jolla oli Führerin itsetunto ja ylpeys. Vähiten Hitler halusi sitä, että hänet viettäisiin kuolleena tai elävänä Moskovaan ja asetettaisiin raivoavan väkijoukon nähtäville. Toiseksi hän voisi valita itsemurhan - mutta kuka silloin seisoisi johdossa natsiaatteen jatkamiseksi? Jäljelle jäi vain yksi hyväksyttävä vaihtoehto: pako. Hitlerin oikea käsi Martin Bormann ja Gestapon päällikkö Heinrich Müller olivat jo laatineet yksityiskohtaisen suunnitelman, miten Hitler voisi livahtaa sodan runtelemasta suurkaupungista. Suunnitelma otettiin käyttöön 20 minuuttia yli puolenyön 28. huhtikuuta 1945. Führer poistui Eva Braunin kanssa bunkkerista ja pakeni metrotunneleita pitkin pääkadulle, Hohenzollerndammille, missä odotti Junkers Ju 52 -kuljetuskone valmiina nousuun. Kone vei Adolf Hitlerin ja Eva Braunin maasta ensin Tanskaan ja sieltä kiertotietä Kanariansaarille. Siellä natsipariskunta nousi sukellusveneeseen, joka lähti pitkälle matkalle Atlantin yli Argentiinaan.

Vain Hitlerin lähin sisäpiiri oli vihitty pakosuunnitelmaan. Kun neuvostojoukot Berliinin kukistuttua löysivät kaksi palanutta ruumista ja tunnistivat ne Adolf Hitleriksi ja Eva Brauniksi, katoamistemppu oli saanut loppusilauksensa. Ruumiit, pariskunnan murhatut kaksoisolennot, olivat osa ovelaa lavastusta, jonka oli tarkoitus uskotella kaikille, että maailman vihatuin mies oli vihdoinkin kuollut. Pako Berliinistä on kiistelty ehdotus Hitlerin kohtalosta. Pakoa on kuvailtu kirjassa Grey Wolf: The Escape of Adolf Hitler vuodelta 2011, ja sen kaksi kirjoittajaa, Simon Dunstan ja Gerrard Williams, väittävät kertomuksensa perustuvan silminnäkijöiden kuvauksiin ja eri tiedustelupalveluiden asiakirjoihin.

HITLERIN JÄÄNNÖKSIÄ ETSITTIIN

Tutkijat torjuvat tarinan Hitlerin paosta Argentiinaan silkkana pötynä, mutta kiistaton tosiasia on, että Hitlerin kohtaloa ympäröivät ratkaisemattomat arvoitukset. Selvää on, että Saksan valtionradio tiedotti tiistaina 1. toukokuuta 1945 hieman iltakymmenen jälkeen Saksan kansalle Führerin kuolleen: "Führerin päämajasta ilmoitetaan, että johtajamme Adolf Hitler, joka taisteli viimeiseen hengenvetoon asti bolševismia vastaan, on iltapäivällä menehtynyt päämajassaan valtakunnankansliassa. Führer on 30. huhtikuuta nimittänyt suoramiraali Dönitzin seuraajakseen." Välittömästi Hitlerin sankarikuolemasta kertoneen järkyttävän uutisen jälkeen ääneen pääsi Saksan uusi johtaja: "Führer on nimittänyt minut seuraajakseen. Täysin tietoisena tehtävän vastuullisuudesta otan Saksan kansan johdon käsiini tällä kohtalokkaalla hetkellä. Tärkein tehtäväni on pelastaa Saksa eteenpäin rynnistävien bolševikkien tuhoteoilta. Se on ainoa tavoitteeni jatkaessani sotilaallista taistelua", Dönitz julisti. Käskyssään Saksan sotilaille suoramiraali vaati heiltä edelleen kuria ja kuuliaisuutta.

"Vain jos käskyjäni noudatetaan varauksetta, voidaan estää sekasorto ja tuho", Dönitz varoitti. Hän kuitenkin lupasi liikoja. Tuhon hetki oli jo lähellä, sillä mikään ei voinut enää pysäyttää neuvostojoukkoja, jotka vyöryivät Berliinin sydämeen, ja seuraavana päivänä, 2. toukokuuta 1945, Saksan joukot antautuivat pääkaupungissa ja luovuttivat vähitellen aseensa puna-armeijalle.

Hieman kolmen jälkeen samana iltapäivänä puna-armeija miehitti valtakunnankanslian, mikä käynnisti sarjan hämmentäviä tapahtumia. Ne jättivät jälkensä pitkälle tulevaisuuteen. Ratkaiseva kysymys on: mitä tapahtui Adolf Hitlerille?

Voitonhuumassa ja yrittäessään sinnikkäästi saada haltuunsa kaikkein suurimman voitonmerkin, Hitlerin maalliset jäännökset, neuvostoarmeijan tiedustelupalvelun SMERŠ:n agentit penkoivat läpikotaisin murskaksi pommitetun puutarhan Führer-bunkkerin yllä. He löysivät sieltä lukuisia palaneita ja runneltuja ruumiita, joita lojui hajallaan koko puutarhan alueella.

Yksi ruumiista muistutti erehdyttävästi Hitleriä, ja sitä esiteltiin sensaationa koko maailmalle valokuvassa. Neuvostoliittolaiset joutuivat kuitenkin pian perumaan sanansa. Lähemmät tutkimukset olivat paljastaneet, että yhdennäköisyys oli vain pinnallista. Erityisesti, se, että ruumiilla oli reikäiset sukat, sai agentit ja heitä seuranneet asiantuntijat muuttamaan mielensä miehen henkilöllisyydestä. Etsinnät tuottivat viimein tulosta 4. toukokuuta 1945, kun agentit löysivät kranaattikuopasta pahoin hiiltyneet miehen ja naisen jäännökset. Monet paikalla olleet asiantuntijat vakuuttivat, että kyseessä olivat Hitler ja Eva Braun, mutta yksi upseeri väitti heidän erehtyneen. Siksi agentit peittivät kaksi palanutta ruumista, mutta epäily jäi kalvamaan heitä. Niinpä jo seuraavana päivänä, 5. toukokuuta 1945, vähäiset jäännökset kaivettiin uudelleen esiin, minkä jälkeen neuvostoliittolainen tutkimuskomitea ryhtyi määrittämään kuolleiden henkilöllisyyttä.

Koska molemmat olivat palaneet tuntemattomiksi, tehtävä oli hyvin vaikea ja asiantuntijat totesivat, että tarvittiin teknisiä todisteita. Pala leukaluuta, irrallisia hampaita ja kaksi hammassiltaa pantiin korurasiaan, jonka agentit veivät visusti salassa Hitlerin hammaslääkärin apulaiselle, Käthe Heusermannille. Kahden ruumiin muut maalliset jäännökset pantiin Neuvostoliiton diktaattorin Josif Stalinin määräyksestä puisiin arkkuihin ja haudattiin, ensin nimettömään hautaan metsään Berliinin länsipuolelle

ja sitten Neuvostoliiton sotilasalueelle Magdeburgin lähelle.

Hammaslääkärin apulainen Käthe Heusermann tutki huolellisesti molemmat hänelle tuodut hammassillat ja tunnisti toisen niistä olleen Führerin käytössä. ”Nämä ovat Hitlerin hampaat”, Heusermann totesi epäröimättä. Hän oli itse vastannut Führerin tunnetusti huonojen hampaiden hoidosta, ja hän tunnisti yhtä varmasti toisen hammassillan kuuluneen Eva Braunille. Lisäksi hän ja pari kollegaa autoivat auliisti hankkimaan kuolleiden potilaidensa hoitomerkinnot täydellisinä hammaskarttoineen ja röntgenkuvineen.

Enää ei ollut epäilyksen häivääkään siitä, etteivätkö hampaiden jäännökset olisi olleet Führerin ja Eva Braunin, ja vakuuttuneet neuvostoliittolaiset lähettivät todistusaineiston Moskovaan.

FÜHRER NÄHTIIN LAMMASPAIMENENA

Josif Stalin seuraasi tiiviisti komitean tutkimuksia ja päätelmiä, ja toukokuun lopulla 1945 hän itse otti asian hoitoonsa. Hän halusi pitää muun maailman pimennossa. Kukaan ei saanut tietää, että Hitler oli varmuudella kuollut, ja Stalinin sanottiin uhanneen esikuntaansa kuolemanrangaistuksella, jos he paljastaisivat Hitlerin löytyneen kuolleen. Neuvostoliiton virallisen uutis- ja kuvatoimiston TASSin mukaan raportit Hitlerin kuolemasta olivat ”fasistinen temppu, jolla haluttiin peitellä hänen katoamistaan kuvasta”.

Edelleen on arvoitus, miksi Stalin vaati tällaista valheiden verkkoa, mutta tutkijat arvelevat, että diktaattori halusi kylvää epävarmuutta Hitlerin kohtalosta propagandasyistä. Harhautusoperaationsa ansiosta hän